

NOTAT

Til: Alver formannskap – møte 8. juni 2023

Frå: Kommunedirektør

Dato: 1. juni 2023

Sak: Interpellasjon om kommunen si handsaming av kompensasjonsmidlar runde 6 og 7 – kommunestyresak 67/23.

1. Bakgrunn

I kommunestyresak 67/23 blei det handsama ein interpellasjon frå Alver Krf og Alver Høgre som omhandlar handsaming av kompensasjonsmidlar for lokale verksemder i samband med koronapandemien. Det blir stilt spørsmål ved kommunen si handsaming i sak 47/22, der kommunestyret vedtok ein fordelingsmodell for å dela ut kompensasjonsmidlar for verksemder som var råka av koronarestriksjonar.

Kommunestyret vedtok i sak 67/23 å sende interpellasjonen til formannskapet for vidare handsaming. Dette notatet er eit grunnlag som formannskapet kan nytte i vidare handtering av saka.

2. Grunnlag for sak om tildeling av kompensasjonsmidlar – sak 47/22

2.1 Grunnlag runde 6

Alver kommune fekk tildelt kr 1.084.000 i den 6. runden av kompensasjonsordninga for lokale verksemder. I brevet frå departementet (datert 22. desember 2021) står det at målet med ordninga er å sette kommunane raskt i stand til å avhjelpe situasjonen for lokale verksemder for å oppretthalde arbeidsplassar og viktig kompetanse i bedriftene. Fordelinga av midlane til kommunane var basert på tal tilsette i serverings- og overnattingsverksemder og reisearrangørar i 1. kvartal 2021.

I utlysinga av den 6. runden opna Alver kommune for at alle verksemder kunne søkje, også dei som var nystarta og dei som hadde falt heilt eller delvis utanfor andre kompensasjonsordningar.

2.2 Grunnlag runde 7

I den 7. runden av kompensasjonsordninga for lokale verksemder fekk Alver kommune tildelt kr 635.000. Målet med denne runden var også å sette kommunane raskt i stand til å avhjelpe situasjonen for lokale verksemder. I brevet frå departementet (datert 28. februar 2022) står det følgjande:

- *Midlene er fordelt til kommuner med utgangspunkt i antall ansatte innen servering, overnatting, sport og fritid, reisebyråer og -arrangører, kunst og underholdning og kongress-, messe- og utstillingsvirksomhet. Fordelingen til den enkelte kommune er justert for sesongvariasjoner i antall ansatte, andel utenlandsovernattinger i reiselivsregionene og sentralitet.*
- *Bransjene som ligger til grunn i fordelingsmodellene fra departementet, bør tilgodeses så langt det er behov. Kommunene bes særlig om vurdere kompensasjonsbehovet i virksomheter som har falt helt eller delvis utenfor de generelle kompensasjonsordningene, som bl.a.*

nystartede bedrifter. Utover det, kan kommunene innrette sine lokale ordninger etter den lokale situasjonen.

2.3 Handsaming av runde 6 og 7 – tildeling av midlar kompensasjonsordning

I handsaming av sak 47/22 blei det tilrådd å slå saman runde 6 og 7 med ei samla tildeling på kr 1.719.000. Dette blei mellom anna gjort for å sikre ei rask utdeling av midlane, slik departementet hadde framheva i sine tilskotsbrev. Ved utlysing av runde 6 hadde alle bransjar og verksemder høve til å søkje, og det kom inn 14 søknadar. Alle søkerane kunne dokumentere tap på grunn av koronarestriksjonar og var kvalifisert til å få kompensasjonsmidlar. Blant desse 14 søkerane var det også nystarta verksemder og verksemder innanfor dei bransjane som var framheva av departementet i runde 7. Det blei lagt fram fire ulike alternativ til fordeling av midlane:

- Alternativ A: Her er det tatt utgangspunkt i ei lik prosentvis fordeling for alle kvalifiserte søkerar.
- Alternativ A med tak: Her er det tatt utgangspunkt i ein lik prosentvis fordelingssum, men med eit valt tak på kr 350.000 for søkerar med søknadssum på over 1 million kr.
- Alternativ B: Her har ein valt tre ulike, vilkårlege trappesatsar ut frå størrelse på søkesummen. Satsane var kr 40.000, kr 160.000 og kr 270.000.
- Alternativ C: Her har ein kun vurdert nye søkerar og tatt utgangspunkt i ei lik prosentvis fordeling

Det var alternativ B som blei tilrådd og vedtatt av kommunestyret. Vedtaket er gjennomført og midlane er utbetalt i tråd med vedtaket. Saka er med dette avslutta.

3. Konsekvensar av ei samla tildeling for runde 6 og 7

3.1 Ei samla tildeling med kriterier frå begge rundane

I sak 47/22 blei det tatt ei avgjerd om å slå saman runde 6 og 7 i tildeling av kompensasjonsmidlar. Konsekvensen av denne avgjerda var at dette blei handtert som ei samla tildeling, der kriteriene for både runde 6 og 7 var med i vurderinga.

- For runde 6 hadde alle verksemder frå alle bransjar høve til å søkje, også dei som var nystarta og ikkje hadde fått kompensasjonsmidlar tidlegare.
- I runde 7 ber departementet om at kommunane bør tilgodesjå bransjane servering, overnatting, sport og fritid, reisebyrå og -arrangører, kunst og underhaldning og kongress-, messe- og utstilling, så langt det er behov. Det blir særleg bedt om å vurdere kompensasjonsbehovet i verksemder som har felt heilt eller delvis utanfor dei generelle kompensasjonsordningane, som bl.a. nystarta bedrifter. Utover det, kan kommunane innrette sine lokale ordningar etter den lokale situasjonen.

Dei 14 søkerane som var kvalifisert for kompensasjonsmidlar var dekka anten av kriteriene i runde 6 eller runde 7 - eller begge delar.

3.2 Konsekvens for to av verksemndene

I interpellasjonen blir det peika på to verksemder som etter kriteria i tilskotsbrevet for runde 7 frå departementet kunne vore betre trufne av vedtaket om kompensasjonsmidlar. Dette skuldast at desse to har stiftingsdato som gjer at dei ikkje kunne fått kompensasjon i tidlegare tildelingsrundar

(nystarta verksemder), samt at særleg éi av verksemndene tilhøyrer ein bransje som er særleg nemnd i kriteriane.

Det er to kommentarar knytt til denne problemstillinga:

- Ettersom runde 6 og 7 blei slått saman er det naturleg at desse to verksemndene blei vurdert ut frå kriteriene for den samla tildelinga, ikkje berre ut frå kriterier i runde 7. Begge verksemndene var kvalifisert for støtte i runde 6 og dei representerte kriterier som var framheva for runde 7, mellom anna type bransje og at dei var nystarta.
- Formuleringsa i interpellasjonen viser til stiftingsdato for verksemndene som gjer at dei ikkje kunne fått kompensasjon i tidlegare tildelingsrundar. Desse verksemndene søkte i runde 6 og ville fått støtte om runde 6 hadde blitt gjennomført som ei eiga tildeling. Ved ei evt. eiga tildeling av runde 7, måtte kommunen ha tatt høgde for at desse verksemndene også hadde fått støtte i runde 6.

3.3 Tildelingsmodellar

Utgangspunktet for fordeling av midlane var søknadssum frå den einskilde søkerar. Ettersom den totale søkesummen var mykje høgare enn tildelte midlar, var det viktig å finne ein tildelingsmodell som var mest mogleg rettferdig. I sak 47/22 vart det lagt fram fire alternative tildelingsmodellar til fordeling av midlane. Det blei tilrådd og vedtatt ein trappemodell (alternativ B), med ein vilkårleg sum ut frå storleik på søkesummen.

I den politiske saka blei det også lagt fram eit alternativ C, der ein berre vurderte nye søkerar med ein lik prosentvis fordeling. I tilrådinga blei det skrive at alternativ C ikkje vart tilrådd då det ikkje var nye søkerar i nemnde bransjar. Dette var ei upresis og uheldig formulering ettersom det var nye søkerar med i runden. Men kommunedirektøren vurderer det slik at alternativ C uansett ikkje ville vore aktuell, ettersom alle verksemder med dokumentert koronatap kunne søkje i runde 6 og var kvalifisert til å få midlar. Eit val av alternativ C ville dermed bidratt til at kvalifiserte søkerar ikkje hadde fått tildelt kompensasjonsmidlar.